

Gebruiksplan kerkgebouwen Bergkerk en Maranathakerk (versie 4.0 def)

Besproken in moderamen Wijkkerkenraad Den Haag-West d.d. 15 juni 2020 uitgewerkt tot versie 4.0 def

Inhoudsopgave

Uitgangspunt pag 1
Inleiding pag 1
Algemene richtlijnen pag 2
Gebruiksplan Bergkerk pag 3
Gebruiksplan Maranathakerk pag 5
Besluiten Wijkkerkenraad berichtgeving aan Wijkgemeente Den Haag-West pag 8

Uitgangspunt

In dit gebruiksplan worden de richtlijnen gevolgd voor kerkdiensten en andere (kerkelijke) bijeenkomsten, zoals gepubliceerd door de Protestantse Kerk in Nederland naar aanleiding van de corona crisis. Deze richtlijnen zijn op hun beurt gebaseerd op de voorschriften van het RIVM. Dit gebruiksplan is een uitwerking van deze richtlijnen.

De genoemde richtlijnen zijn sterk aan verandering onderhevig. Het gebruiksplan wordt bijgesteld zodra hiertoe aanleiding is. Gemeenteleden en verhuurders zullen hierover schriftelijk op de hoogte worden gesteld. Bij aankondiging van activiteiten zal vermeld worden dat gewerkt wordt met richtlijnen van de RIVM en de PKN.

Inleiding

De Protestantse Kerk in Nederland heeft op 13 mei 2020 naar aanleiding van de coronacrisis een protocol gepubliceerd over kerkdiensten en andere (kerkelijke) bijeenkomsten. Op basis daarvan heeft de wijkkerkenraad Den Haag-West een gebruiksplan opgesteld met betrekking tot kerkdiensten, andere (kerkelijke) bijeenkomsten en verhuur, voor de beide kerkgebouwen waarvoor de wijkkerkenraad verantwoordelijk is: de Maranathakerk en de Bergkerk te Den Haag.

Eerder lieten de richtlijnen van het RIVM een zeer beperkt aantal mensen toe tot kerkdiensten. Vanaf 1 juli zijn de richtlijnen aanzienlijk verruimd, met dien verstande dat ten alle tijde moet worden voldaan aan de 1,5 meter afstand richtlijn, die tot nader order blijft gelden.

De maatregelen nodig voor het handhaven van de 1,5 meter richtlijn zijn in nauwe samenwerking met de beide kosters verder uitgewerkt en de daaruit voortgekomen getallen voor het aantal toegelaten bezoekers zijn daarin verwerkt in de hierna volgende gebruiksplannen.

In de gebruiksplannen zijn de door de PKN genoemde reinigingsplannen opgenomen. Ook wordt aandacht geschonken aan de nodige ventilatie. De gebruiksplannen zijn afgestemd op de specifieke eigenschappen van de betreffende kerkgebouwen.

De gebruiksplannen voor de beide kerkgebouwen, geldend voor alle activiteiten in en rond de Maranathakerk en de Bergkerk, zijn besproken door de kerkenraad van de wijkgemeente den Haag-West in de vergadering van 8 juni 2020.

Vanuit een hoge mate van bewustheid van de verantwoordelijkheid voor de goede zorg voor de gemeenteleden in het bijzonder tijdens kerkdiensten, met name

met het oog op kwetsbare mensen en mensen boven de 70 die een groot deel van de bezoekers uitmaken, wordt in het gebruiksplan naar verhouding veel aandacht gegeven aan de kerkdiensten.

Voor iedere viering zijn meerdere coördinatoren (worden) aangesteld. De leiding van de coördinatoren berust bij de kosteressen van de kerken. De andere coördinatoren zijn de hulpkosters, de wijk kerkrentmeesters dan wel diegenen die daarvoor eveneens zijn aangewezen. Duidelijk is dat de aanwijzingen van de coördinatoren strikt moeten worden opgevolgd.

De PKN raadt gemeentezang vooralsnog ten zeerste af omdat het een bron van besmetting blijkt te zijn. Dit is meermalen gebleken. In lijn met het uitgangspunt wordt dit advies gevolgd in dit gebruiksplan, zodat gemeentezang in de beide kerken tot nader order niet zal kunnen plaatsvinden. Ook het laten zingen van slechts enkele zangers op het podium en/of het bespelen van blaasinstrumenten in aanwezigheid van gemeenteleden blijkt een risico te zijn. Hiernaar wordt nog onderzoek gedaan. Medewerking van enkele zangers/muzikanten in diensten zonder gemeenteleden kan alleen plaatsvinden met inachtneming van de regels en met nadrukkelijk afstand houden. Ook koffie drinken na de dienst kan voorlopig niet, tenzij aan strikte voorwaarden kan worden voldaan.

Het gebruiksplan wordt zo ruim mogelijk bekend gemaakt binnen de wijkgemeente door middel van publicaties in de Wijkkrant Den Haag-West, nieuwsbrieven en de websites van beide kerken. Een geprinte versie zal steeds in beide kerken aanwezig zijn. Bij nieuwe ontwikkelingen zal het gebruiksplan worden aangepast.

Ten overvloede wordt nog vermeld dat dit protocol ook geldt voor bijzondere diensten zoals uitvaart-, dank- en huwelijksdiensten.

Algemene richtlijnen voor gebruiksplan Bergkerk en Maranathakerk voor kerkdiensten, overige (kerkelijke) activiteiten en verhuur vanaf juli 2020

Algemene richtlijnen (hulp) koster

1. Handel conform voorschrift RIVM, breng waar nodig markeringen aan, voorzie elke ruimte van desinfecterende gel en nauwkeurig checken op het aantal toegestane personen dat volgens overheidsmaatregelen het kerkgebouw mag betreden.
2. Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden. Dat geldt zowel binnen als buiten. Dat geldt voor medewerkers, bezoekers en leveranciers.
3. Handhaaf met deurbeleid en toezicht op naleving van de regels. Als de koster niet aanwezig is, dan is de hulpkoster (of degene die is aangewezen) eindverantwoordelijk.
4. Zorg voor maximale bedrijfshygiëne, vooral in keuken en sanitaire voorzieningen
5. Neem maatregelen om te ventileren d.m.v. de installatie of het openzetten van deuren
6. Grondig reinigen van tafels, stoelen en deurknoppen / leuning als bezoekers de kerk hebben verlaten.
7. Instrueren van medewerkers over de hygiënische maatregelen.
8. Als vanuit overheid updates komen op deze afspraken worden deze zo snel mogelijk gecommuniceerd.

Algemene richtlijnen voor de hulpkoster / vrijwilligers diverse commissies

1. Indien u verkouden bent, er sprake is van een verhoogde temperatuur, of griepverschijnselen hebt; blijf thuis en kom niet naar de kerk.
2. Leg de hygiëneregels (handen desinfecteren) en de procedure (route naar/van kerkzaal, garderobe, toiletbezoek) aan de bezoekers uit bij binnenkomst.
3. Houd 1,5m afstand, zowel in de ruimten waar alleen kerkwerkers komen (bijvoorbeeld de dominees-kamer) als in de ruimten waar ook bezoekers komen.
4. Spreek zowel bezoekers als collega's aan bij niet naleven van de regels.

Algemene richtlijnen voor bezoekers

1. Houd 1,5 meter afstand tot andere bezoekers en de medewerkers. NB: een gezamenlijke huishouding die uit meer personen bestaat mogen binnen 1,5 meter van elkaar zitten (echtbaar, partners / ouders en kinderen).
2. Blijf thuis als u verkouden bent, er sprake is van een verhoogde temperatuur, of griepklachten hebt.
3. De Bergkerk en Maranathakerk kunnen bezoekers weigeren bij vermoeden van verkoudheid- en/of griepklachten.
4. Volg altijd de aanwijzingen op van de medewerkers van de betreffende kerk.
5. Desinfecteer bij binnenkomst grondig uw handen.
6. Was na het toiletbezoek grondig uw handen.
7. Wanneer u zich niet houdt aan de 1,5m regels van de betreffende kerk en/of de geldende 1,5m regels van de overheid kan u de toegang tot de betreffende kerk worden ontzegd.

Algemene richtlijnen voor leveranciers

1. Houd 1,5 meter afstand van de medewerkers die de goederen in ontvangst nemen.
2. Kom niet aan de deur met verkoudheids- en/of griepklachten.
3. Laad de goederen uit en zet deze op een daarvoor aangewezen plaats inclusief pakbon en neem zelf 1,5 meter afstand van deze plek.
4. Informeer de Bergkerk of Maranathakerk over de maatregelen die u als leverancier neemt om besmetting te voorkomen.

Toezicht en naleving van protocol

1. De veiligheid van bezoekers, kerkwerkers en leveranciers staat centraal bij onze protocolregels.
2. Er moeten voldoende medewerkers aanwezig zijn die verantwoordelijk zijn voor de naleving van het protocol en die dit ook actief controleren.

Kerkdienst bij binnenkomst

- Voorkom ophoping van bezoekers bij de ingang,
- Zorg voor een pad naar de ingang waarop 1,5 meter afstand naar elkaar en naar de kerk mogelijk is,
- Elke kerkganger moet reserveren via een daartoe in gesteld mailadres dat de kosteres beheert of telefonisch bij de kosteres of een kerkrentmeester. Adres en tel: zie berichtgeving aan gemeente.
- Bij ontvangst moet een controlegesprek plaatsvinden zodat ingeschat kan worden wat de gezondheidsrisico's zijn. Zijn er verkoudheids-/griepklachten dan wordt toegang geweigerd,
- Als het een groep betreft van drie of meer personen dan moet tijdens het controlegesprek ook gevraagd worden of de bezoekers een gezamenlijk huishouden vormen. Als dit niet het geval is dient men minimaal 1,5 meter afstand tot elkaar te waarborgen,
- Alle bezoekers moeten bij binnenkomst hun handen wassen met desinfecterende gel. Bij de entree staat voor dat doel de benodigde artikelen klaar,
- Zijn er geen gezondheidsrisico's dan wijst de kerkwerker die het controlegesprek bij de deur heeft gevoerd de bezoekers de weg in de kerk via een aangegeven route. De bezoeker wordt in de kerk zelf opgevangen door een andere kerkwerker en die begeleidt de bezoekers naar hun zitplaats. De medewerker wijst de stoel aan, de bezoekers kunnen dus niet zelf bepalen waar ze zitten. Een derde kerkwerker kan toezien op het op gepaste afstand van elkaar lopen door de bezoekers via de juiste route,
- Jassen en tassen blijven bij de bezoekers. Indien toch van de garderobe gebruik gemaakt moet worden, nemen medewerkers de jas/tas aan en krijgt de bezoeker een garderobenummer alvorens de bezoeker naar zijn/haar plaats wordt gebracht,
- De volgende kerkbezoeker kan pas in de hal worden toegelaten als voorgaande bezoeker is aangekomen bij de kerkwerker die de plaatsen aanwijst. Een voor een dus, gezinsleden mogen wel tegelijk naar binnen.
- Iedere kerkganger dient zijn eigen liedboek en indien gewenst, Bijbel mee te nemen: vanuit de Bergkerk wordt alleen een liturgie op een A4tje verstrekt.

Tijdens de kerkdienst

- Alle stoelen staan minimaal 1,5 meter uit elkaar,
- Mensen uit één huishouden mogen naast elkaar zitten,
- Er mag niet worden meegezongen. De hele liturgie, inclusief de tekst van de liederen zal op papier worden uitgereikt. Bezoekers mogen hun eigen liedboek meenemen, maar uitsluitend om mee te lezen. De liedboeken van de kerk worden niet uitgereikt.
- Bezoekers mogen alleen zitten, dus niet staan of heen en weer lopen,
- collecteren (wordt nog onderzocht)
- Toiletbezoek kan niet of dient tenminste te worden beperkt.

Bij vertrek

- De laatste persoon die binnenkwam voor de kerkdienst, vertrekt als eerst op aanwijzing van een medewerker,
- Er kan niet worden nagepraat in de kerkzaal of in de ontmoetingsruimte / hal,
- Er mag niet worden bijgepraat op de stoep recht voor de kerk,
- Als alle bezoekers zijn vertrokken dient de ruimte grondig te worden schoongemaakt: tafels, stoelen, toilet

Tot slot: voor een kerkdienst zijn naast een dominee, organist en ouderling van dienst minimaal 5 medewerkers nodig:

- I. 1 persoon is beschikbaar om de rij wachtenden buiten te begeleiden,
- II. 1 persoon ontvangt de bezoekers en stelt gezondheidsvragen,
- III. 1 persoon (neemt jas aan, komt terug met nummer-tje en) brengt bezoeker naar hun plaats
- IV. 1 persoon blijft in de kerkzaal en is aanspreekpunt (als mensen eenmaal zitten, mogen ze niet meer opstaan)
- V. 1 persoon loopt binnen en buiten rond en verleent hand- spandiensten waar nodig.

De koster is beschikbaar voor alle taken genoemd onder "tot slot" tot kwartier voor aanvang kerkdienst en geheel na afloop van de dienst.

NB: In de Bergkerk zijn inmiddels d.m.v. tape looproutes aangegeven. Ook staan alle stoelen op 1,5 meter afstand van elkaar. Er is voldoende desinfecterende gel aanwezig en we houden de berichtgeving van de overheid voortdurend in de gaten en passen deze aan indien nodig.

Algemeen binnen (keuken, toiletten, hal en zalen beneden)

Voor de lokalen en de Grote Zaal gelden dezelfde regels als voor de kerkzaal, hiervoor beschreven.

Medewerkers wassen elke 30 minuten hun handen conform voorschrift RIVM.

Werkoppervlakken dienen minimaal elk uur gereinigd te worden.

Permanente kruislijnen in de keuken moeten voorkomen worden, zodat de (hulp)kosters ook 1,5 meter van elkaar afstand kunnen houden.

Kerkelijke activiteiten en verhuur

De maximale bezettingsgraad voor kerkelijke activiteiten en verhuur in de ruimtes anders dan de kerkzaal:

- In de grote zaal passen 30 personen;
- In de lokalen 16 personen per lokaal.

Gebruiksplan Maranathakerk

1 Bijeenkomsten

Er mag maar 1 bijeenkomst van 30 c.q. 100 personen tegelijkertijd in het kerkgebouw plaatsvinden.

1.1 Looproutes

(De looproutes worden ter plekke aangegeven met plakband en 'voetjes'.)

Op de stoep

Bij de zondagse vieringen worden de gemeenteleden bij de eerste paar bijeenkomsten opgewacht en welkom geheten bij het begin van de 'oprit' naar het kerkgebouw door 1 van de leden van de commissie van ontvangst waar bij aangegeven wordt dat men de afstand van 1.5 meter in acht moet nemen (mede ter voorkoming van het vormen van groepjes van gemeenteleden die elkaar weer willen begroeten en spreken na zo lange tijd)

Bij de ingang van de kerk

Bij de ingang van de kerk staat een lid van de commissie van ontvangst die de gemeenteleden wijst op het daar geplaatste bord met gezondheidsvragen en daarna doorverwijst naar de ingangen van de kerkzaal, zo nodig.

De mensen kunnen hun jas meenemen naar binnen (er is voldoende ruimte op de banken) of hun jas bij de garderobe afgeven. Bij de ingang van de garderobe staat een derde vrijwilliger die de jas aanpakt en op een genummerd hangertje hangt; de eigenaar krijgt een kopie van het nummertje.

Bij de in/uitgang van de kerkzaal

Bij de ingang van elk van de twee middelste deuren staat een lid van de commissie van ontvangst. Zij wijzen de gemeentelieden een plaats aan. De plaatsen zijn gemarkeerd door liedboek en liturgie die daar voorafgaand aan de viering zijn neergelegd. De zaal wordt van voor naar achter gevuld via het middenpad. Na de dienst verlaten de kerkgangers van achteren naar voren de zaal via de zijpaden.

Bij de deur staan de twee leden van de commissie van ontvangst met 'hengels' voor de diaconale collecte (bij de donatie strekken zowel collectant als de geveer hun arm). Daarnaast staat op gepaste afstand een tafeltje met een 'kerkje' voor de kerkrentmeesterlijke collecte.

Naar het toilet en de uitgang

Hierbij wordt rechts aangehouden

1.2 Kerkelijke bijeenkomsten

Zondagse vieringen

- Via de Wijkkrant en nieuwsbrief worden de gemeenteleden er op geattendeerd dat men moet reserveren. (zie de berichtgeving daarover).

Alle diensten

- Geen gemeentezang. Hiervoor worden alternatieven gezocht

Dienst van de schrift

- Geen hand maar knik aan het begin en einde van de viering
- Zo min mogelijk bewegingen: Bijbel niet binnen dragen

Dienst van schrift en tafel

(zie berichtgeving aan gemeente)

Dienst met cantates

- vervallen (vanwege zang)

Extra activiteiten bij de zondagse viering

- Kindernevendienst: kinderen kunnen via het middenpad de kerkzaal verlaten. (nader te bespreken door Kindernevendienst leiding)
- koffie na afloop: vervalt voorlopig tot we het mogelijke alternatief van 'take away' nader hebben uitgewerkt en/of buitenterras ingericht

Bediening van de doop

(zie berichtgeving aan gemeente)

Uitvaartdiensten

(met inachtneming van richtlijnen overheid en PKN)

Trouwdiensten

(zie berichtgeving aan gemeente)

1.3 Overige bijeenkomsten

(Kerkelijke) activiteiten in de ruimtes anders dan de kerkzaal:

Vergaderingen:

- In de Gemeentezaal passen 22 mensen met tafels
- In de Tuinzaal passen 11 mensen, diagonaal gerekend

Maandelijks buurtkoffieochtend:

- Kan plaatsvinden in de tuinzaal

Buurtkoffie met muziek:

- In de kerkzaal

Maandelijkse gemeentemaaltijd:

- In de kerkzaal en de tuinzaal = max 24 pp. Experiment per maand twee maal een gemeentemaaltijd te organiseren met zelfde menu

Vergadering van kerkenraad, moderamen en commissies

- In respectievelijk in de gemeentezaal in de tuinzaal en ook in de kerkzaal

Bazaar

- Vervalt

Thema avonden, gesprek op woensdag, maandelijkse concerten (concerten in afwachting van nadere richtlijnen overheid/RIVM)

- In respectievelijk de kerkzaal, de gemeentezaal en de kerkzaal

1.4 Verhuur

Vooraf:

- De BSO moet voldoen aan de wettelijke regels en richtlijnen die voor de kinderopvang zijn vastgesteld
- Van te voren bericht sturen aan alle huurders met info over hoe de Maranathakerk de RIVM richtlijnen heeft vertaald + verantwoordelijkheid huurder: houden aan richtlijnen

Vaste verhuur zalen

Vergaderingen:

- In de Gemeentezaal passen 22 mensen met tafels
- In de Tuinzaal passen 11 mensen, diagonaal gerekend

Rhema Gospel Church

- Kerkzaal

Verenigingen van eigenaren

- Afhankelijk van het aantal deelnemers: kerk,- gemeentezaal of tuinkamer

Koren

- Voorlopig geen verhuur aan koren

PIGL

- Grote zaal

Exegese club

- tuinzaal (wordt na overleg met kosteres grote zaal)

Incidentele verhuur

- Per situatie beoordelen op basis criteria RIVM

2 Inrichting ruimtes

2.1 Kerkzaal basisopstelling

De banken: 46 personen

- De banken staan in voor-achterwaartse richting 1,5 m uit elkaar; in links-rechtse richting verspringen ze verder dan gebruikelijk, namelijk tot halverwege de bank er vóór en de bank er achter;
- De liedboeken liggen aan de uiteinden van de banken als markering. (Ook de liturgie wordt daar neergelegd. Men wordt verzocht de liedboeken na de dienst op dezelfde plaats achter te laten.)
- Doordat de banken verspringen, verspringen de uiteinden dus ook en is er in principe een grotere afstand dan 1,5 m tot andere aanwezigen.
- Doordat de banken sowieso op 1,5 m afstand staan is het mogelijk voor een gezin om naast elkaar op een bank te zitten (dus ook: om de hele bank te bezetten) zonder de regels te overtreden.
- Op de zijbanken liggen de liedboeken ook 1,5 m uit elkaar
- De hoekplaats bij de uitgang is echter vrijgehouden, alleen desgewenst te gebruiken door de cie van ontvangst

2.2 Toekomstige mogelijkheden tot uitbreiden van het aantal zitplaatsen

Extra stoelen in de kerkzaal

15 personen

- Aan de kant van het middenpad kan naast de inspringende bank een stoel geplaatst worden voor een gezinslid, behalve bij predikant, ouderling en opname-technicus

3 personen

- Als de ambtsdragers op stoelen vooraan in de kerk plaatnemen kunnen de banken op de eerste rij ook benut worden.

5 personen

- Achterin de kerk kan nog een rij gemaakt worden van 5 stoelen waarbij de looppaden vrij blijven

Gebruik maken van de orgelgalerij

4 personen

- Op de orgelgalerij kunnen 4 personen zitten.

Extra zitplaatsen in de voorhof

13 personen

- Op de banken kunnen 6 personen plaatsnemen
- Daarvoor 7 stoelen

Gebruik maken van de Tuinkamer

13 pp +

- Voor uitbreiding van het aantal zitplaatsen + voor gebruik (kleine) VvE's: lengte-opstelling: 5 pp op de bank met 1 stoel ernaast. Daarvoor rij van 6 stoelen en daarvoor tafel waar achter bestuur kan plaats nemen.

10 pp

- Voor gebruik van de ruimte als uitbreiding van het aantal zitplaatsen kunnen 5x twee tafels aan elkaar neer gezet worden waaraan aan de uiteinde van de tafels 1 persoon kan plaatsnemen.

2.3 Overige ruimtes

Gemeentezaal

- Bij verhuur en bij gemeentemaaltijd kunnen 7 x 2 tafels aan elkaar geplaatst worden waaraan aan de uiteinde van de tafels 1 persoon kan plaatsnemen.

Garderobe

- Zie paragraaf over ontvangst voorafgaande aan de dienst

Keuken/bar

- Max 2 personen achter de bar en 2 personen in de keuken

Telkamer

- Kan alleen gebruikt worden door max. twee personen (de koster en leden van de commissie van ontvangst en dienstdoende ambtsdragers)

Predikantenkamer

- Alleen toegankelijk voor de dienstdoende predikant

Toiletten

- 1 persoon tegelijk in zowel de heren-, als damestoilet: voldoende afstand houden wij het wachten

Tuin

- Nader in te vullen bij paragraaf koffiedrinken

3. Maatregelen op het terrein van hygiëne

- Naast de reguleren schoonmaakwerkzaamheden in het pand worden er als er binnen 3 dagen in dezelfde ruimte een bijeenkomst plaatsvindt de tafels en de leuning van de stoelen extra gereinigd de deurklinken en wc's.
- Desinfecterende handgel is aanwezig bij de entree van de kerk, bij de beide ingangen van de kerkzaal, in de keuken en de wc's.
- de kussentjes kunnen mogelijk niet gebruikt worden, vanwege de hygiëne Zo nodig dus bekend maken dat mensen desgewenst een eigen kussentje van huis moeten meenemen.
- Stoelen met stoffen bekleding (Voorhof) worden niet gebruikt.

(NB: noot met verwijzing naar aansluitende bijeenkomst op de zondag van Rhema Gospel Church: tijd vrijmaken voor schoonmaken. Commissie van ontvangst: de banken en eventueel de arMLEUNINGEN. De koster de wc's en deurklinken. Met de Rhema Gospel Church moeten afspreken gemaakt worden over het tijdstip dat zij aanwezig mogen zijn voor de voorbereiding van hun viering.)

Besluiten Wijkkerkenraad Den Haag-West en berichtgeving aan gemeente

gepubliceerd in Wijkkrant juli/augustus 2020

Hoe gaan we de komende tijd vieren?

De Protestantse Kerk (www.protestantsekerk.nl) heeft, in samenwerking met het RIVM, richtlijnen opgesteld voor de plaatselijke gemeentes. Op het moment van schrijven is de kerkenraad in de weer met het vertalen van die richtlijnen naar onze eigen situatie: hoeveel mensen passen er veilig en verantwoord in onze kerkruimtes, gelet op de anderhalve meter richtlijn? Dat zijn er minder dan 100, dat kunt u zich vast voorstellen. We moeten afstand houden (en dat is best lastig als je elkaar een lange tijd niet gezien hebt en spontaan op een ander toe wilt lopen). Samenzang doen we op dit moment niet. En het is (onderzoek loopt) ook de vraag of het wel verantwoord is om in live vieringen te werken met solisten (zoals wel kon in de online-vieringen). Reserveren is (vanuit de richtlijnen van de overheid) verplicht. En dat zal voor ons gevoel zeker botsen met wat we als kerk willen zijn: open en gastvrij. U wordt naar uw zitplaats geleid: er is geen 'vrije inloop'. En ook koffiedrinken ná de dienst kan op dit moment niet. Verder zijn we ons goed bewust van de noodzaak tot ventileren (velen vroegen daarnaar in de afgelopen tijd). Koster, kerkrentmeesters en anderen zullen zich daar de komende tijd intensief mee bezig houden. En zo zijn er nog veel meer richtlijnen, waar diverse mensen ook al kennis mee gemaakt zullen hebben via bezoek aan supermarkt, bibliotheek, tennisveld of zwembad. Iedereen zal voor zichzelf de keuze maken: ga ik wel of niet naar de kerk? Als u ervoor kiest om vanuit huis mee te blijven vieren, is ook dat natuurlijk een prima optie: wij blijven elke zondag live uitzenden via Kerkomroep én via ons eigen YouTube-kanaal. Deze diensten kunnen ook later nog beluisterd/teruggekeken worden. In kerk en huis zijn we zo met elkaar verbonden.

En met alles wat niet kan, blijven we zoeken naar wat wél mogelijk is, en hoe we in deze tijd gemeente kunnen zijn. Voor nu zijn we blij dat er weer iets van kerkdienst op kan starten, en er weer mensen samen kunnen komen: de bijbel gaat open, er is muziek en overdenking, stilte en gebed, we zeggen elkaar in beurtspraak de bemoediging toe en bidden samen het Onze Vader.

Graag spreken we onze waardering uit voor alle mensen, die in de afgelopen tijd extra medewerking verleend hebben: koster en organisten, mensen van de techniek en de zang. Allemaal heel hartelijk bedankt! Zonder jullie was het niet mogelijk geweest om in de afgelopen maanden (digitaal) te vieren!

Met een hartelijke groet, ds. Axel Wicke en ds. Martine Nijveld

Wat betekent dit concreet voor de zomertijd?

In de komende maanden vieren we elke zondag in onze beide kerken een dienst.

Dat betekent dat er tijdelijk geen gemeenschappelijke diensten zijn. Dit doen we om meer ruimte te creëren voor kerkgangers. De kerken zijn zó ingericht dat er zitplaatsen zijn op anderhalve meter afstand. Mensen uit één huishouden mogen wel naast elkaar zitten.

Aantal kerkgangers per dienst

De kerkenraad heeft ervoor gekozen om het aantal kerkgangers geleidelijk aan uit te breiden.

We beginnen voorzichtig. Dit geeft ons de gelegenheid te oefenen met het gebruiksplan dat we hebben ontwikkeld om vieringen op anderhalve meter mogelijk te maken en om te wennen aan deze ándere situatie.

In de Maranathakerk is het maximale aantal kerkgangers in de maand juli gesteld op: 35.

In de Bergkerk op: 45.

Gaat het allemaal goed, dan verhogen we dit aantal in de maand augustus met 10 kerkgangers.

Aanmelden

U moet (van overheidswege verplicht) u aanmelden als u een dienst bij wilt wonen.

Dit kan voor de Maranathakerk bij:

Marian van Duijvenvoorde
email: info@maranathakerkdenhaag.nl
telefoon: 06 - 41 45 28 29.

Of bij Margreet de Pous telefoon 06 - 58 88 50 63.

En voor de Bergkerk door een mail te sturen naar bkreserverenkerkdienst@xs4all.nl

Alleen als u geen mail kunt versturen, kunt u bellen met koster Leonore Brons op nummer 06 - 8148 6757.

Als u daar geen gehoor krijgt, kunt u bellen met Joost Smits 070 – 3683966.

Wij vragen u uiterlijk vrijdag voor de dienst van de volgende zondag uw reservering door te geven.

Als u geen reactie verneemt, is uw reservering akkoord. Wanneer er zich te veel mensen aanmelden, wordt u wellicht gebeld dat u helaas niet kunt komen. In een dergelijk geval komt u bovenaan de lijst te staan voor de volgende zondag.

Kindernevendienst

Aangaande de kindernevendienst: de leiding van de nevendiensten in onze beide kerken denkt de komende tijd na over mogelijkheden en onmogelijkheden voor de kindernevendienst. Zodra er meer bekend is, wordt dit natuurlijk met de kinderen en hun (pleeg-/groot-)ouders gedeeld.

Avondmaal en doop

In de zomermaanden vieren we nog geen avondmaal. En waar mogelijk stellen we de doop uit.

Maar natuurlijk zoeken we daarin, samen met wie om de doop vragen, naar een goede weg.

Basisregels

- houd (in en om de kerk) 1,5 meter afstand tot andere bezoekers en medewerkers
- blijf thuis als u verkouden bent, verhoging heeft, of griepklachten heeft (of als iemand uit uw huishouden klachten heeft)
- volg altijd de aanwijzingen op van de medewerkers
- denk aan goede handhygiëne (o.a. handen desinfecteren bij binnenkomst)
- geen handen schudden
- volg de aangegeven looproutes
- probeer toiletbezoek a.u.b. te beperken
- geen ontmoeting en koffie na afloop van de dienst
- Ga na het verlaten van de kerk naar huis en blokkeer de doorgang niet.

Bij dit alles zijn we ons ervan bewust dat de richtlijnen van de overheid telkens geactualiseerd worden. En dat wij daar dan weer bij aan moeten sluiten.

Van harte hopen we op een goede herstart en natuurlijk hopen we op begrip voor alle behoedzaamheid bij dit weer opstarten!

Met een hartelijke groet van de kerkenraad!

Bij herhaling

De kerkdiensten zijn (live of op een later moment) te horen via www.kerkomroep.nl of de app Kerkomroep. Via kerkomroep kunt u de diensten beluisteren.

Wilt u liever geluid én beeld? Vier dan mee via ons eigen Youtubekanaal Wijkgemeente Den Haag-West. Ook op dit kanaal kunt u diensten live of later meevieren. Zoek op Youtube naar Wijkgemeente Den Haag-West en u vindt onze uitzendingen of tik dit webadres in: www.tiny.cc/DenHaagWest

Een heel makkelijke weg om bij kerkomroep of Youtubekanaal te komen is via onze websites:

www.maranathakerkdenhaag.nl

www.bergkerkdenhaag.org

Dan hoeft u slechts te klikken op de daar aangegeven links.

De orde van dienst vindt u op de websites van Maranathakerk en Bergkerk. Daar zijn ook de preken te vinden. Ook kunt u per mail of telefoon de preek opvragen. Dan sturen we die per mail of post naar u toe. U kunt gebedsintenties voor al de vieringen doorgeven aan de voorgangers.